

ФІТОЦЕНОРІЗНОМАНІТТЯ ВЕРХІВ'Я ДОЛИНИ ТИСИ

Рецензія на книгу: П.М. Устименко, Д.В. Дубина, Л.М. Фельбаба-Клушина. Рослинність верхів'я долини Тиси (Закарпатська область): сучасний стан, фітоценорізноманітність, антропогенна трансформація, охорона. – Ужгород: ТОВ «ІВА», 2015. – 128 с.

Розширення масштабів господарської діяльності у різних регіонах України викликає активізацію процесів зникнення зональних ландшафтів й заміну їх частково або повністю трансформованими територіями. Такі тенденції у природокористуванні потребують посилення наукових досліджень, спрямованих на вивчення екологічних та соціально-економічних наслідків цих процесів. Рецензована монографія присвячена вивченню ролі антропогенних чинників у трансформації рослинності, закономірностям їх проявів, і, як наслідок, виникненню екологічних криз.

Значущість досліджень, проведених авторами, є очевидною, оскільки вони пов'язані з вивченням рослинності такого антропогенізованого регіону, як Закарпаття. Актуальною природоохороною справою є збереження та відновлення природної рослинності у верхів'ї долини Тиси у зв'язку з надзвичайною трансформованістю її екосистем. Цілком закономірно, що автори поставили за мету вивчити сучасний стан рослинності та синтаксономічну різноманітність регіону як основи й оберегу біорізноманітності, оцінити вплив антропогенних факторів на стабільність екосистем, установити динамічні тенденції та ступені синантропізації рослинного покриву та з'ясувати сучасний стан рослинності природоохоронних об'єктів долини Тиси, виділити ключові території долини верхів'я Тиси як вузлових елементів екомережі.

© Б.Є. ЯКУБЕНКО, 2016

Результати аналізу цих питань представлені в новій книзі докторів біологічних наук П.М. Устименка, Д.В. Дубини, Л.М. Фельбаби-Клушиної «Рослинність верхів'я долини Тиси (Закарпатська область): сучасний стан, фітоценорізноманітність, антропогенна трансформація, охорона».

Монографія складається зі вступу, шести розділів, у яких на сучасному науковому та методичному рівнях отримано нові дані про структуру й динаміку рослинності досліджуваного регіону, а також висновків, списку літератури та двох додатків.

У вступі обґрунтовується важливість аналізу сучасної рослинності, її ролі для поліпшення довкілля і якості життя людини та розвитку природоохоронної справи, акцентується увага на причинах погіршення стану довкілля.

У першому розділі «Характеристика природних умов долини Тиси» стисло наведені природні умови верхів'я долини Тиси. Подані метричні показники річки в цій частині й особливості її протікання території Закарпаття. Наводяться ґрунтові, кліматичні та ландшафтні характеристики досліджуваної території, її місце в системі фізико-географічного й геоботанічного районування.

У другому розділі монографії «Фітоценологічна різноманітність верхів'я долини Тиси» автори відзначають, що рослинність долини Тиси зазнала великих змін і збереглася приблизно на 15 % її території. Вона представлена ліською, чагарниковою, луською, болотною та водною рослинністю. За ре-